

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Käre Frälsare, du som tog på dig våra synder när du gick för att låta döpa dig i Jordan, kom till oss i dag med din Ande och förklara för oss vad det betyder. Tack för att vi har fått bli döpta till dig och klätts i din rättfärdighet, som ger oss rätt att vara Guds barn och arvingar till himlen. Amen.

Dagens tema är *Dopets nåd*. Predikotext: Matt 3:13–17. Temat för vår predikan är *Jesu dop och vårt dop*.

13 Sedan kom Jesus från Galileen till Johannes vid Jordan för att döpas av honom.

14 Men Johannes försökte hindra honom och sade: "Jag behöver döpas av dig – och du kommer till mig!" 15 Jesus svarade honom: "Låt det nu ske. Det är så vi ska uppfylla all rättfärdighet." Då lät han det ske.

16 När Jesus hade blivit döpt, steg han genast upp ur vattnet. Då öppnades himlen, och han såg Guds Ande sänka sig ner som en duva och komma över honom. 17 Och en röst från himlen sade: "Han är min älskade Son. I honom har jag min glädje."

I måndags firade vi trettondagen, den trettonde dagen efter jul. Under fornkyrkan var trettondagen den förnämsta av julens högtidsdagar. Den kallades *epifania*, uppenbarelsehögtiden, och firades till minne av Jesu dop. Födelsedagar firade man inte. Numera ägnar vi trettondagen åt de vise människens besök hos Jesusbarnet. Det är en missionsdag då sanningen i Simeons profetia förverkligas: "ett ljus med uppenbarelse för hedningarna". I stället har Jesu dop flyttats till den första söndagen i epifaniatiden, trettondagstiden. Den här söndagen har också blivit dopets söndag i allmänhet. Hela trettondagstiden är en tid som talar om hur Jesus uppenbarade sin uppgift och visade sin kraft.

I vår predikan i dag ska vi behandla två ämnen: Jesu dop och vårt dop. Johannes Döparen var en centralgestalt under advent men han är ännu med i dag som redskapet för hur Jesus och hans påbörjade verksamhet uppenbaras. Dagen firas ännu som en julhögtid.

Varför måste Jesus döpas?

Johannes Döparen hade en tid uppträtt som förkunnare i Judeens öken med budskapet (Matt 3:2): *Omvänd er! Himmelriket är nära.*

Mycket folk kom ut till honom från Jerusalem och hela Judeen och Jordanområdet. De bekände sina synder och döptes i floden Jordan. Johannes bemötte fariseerna och saddukeerna strängt när de kom (Matt 3:7f), mest av nyfikenhet för att höra vad han sade:

Huggormsyngel! Vem har visat er att ni ska fly den kommande vredesdomen? Bär då sådan frukt som hör till omvändelsen.

Han fortsätter sedan med att tala om Jesus (v 11):

Jag döper er i vatten till omvändelse. Men den som kommer efter mig är starkare än jag, och jag är inte ens värdig att ta av honom sandalerna. Han ska döpa er i den helige Ande och eld.

Och nu kommer samme Jesus till Johannes och begär att bli döpt av honom. Hur stämmer det med Johannes förkunnelse? Jesus är ju inte huggormsyngel som behöver omvända sig. Han är avlad av den helige Ande, han är utan synd. Han behöver ju inte komma för att bekänna sina synder. Det är inte underligt att Johannes protesterar.

Jag behöver döpas av dig – och du kommer till mig!"

Det här visar att Johannes mycket väl känner sig själv och Jesu uppgift. Han vet, att Jesus är den ende som inte behöver omvända sig från sin synd. Det behöver däremot Johannes själv, för han var likadan som alla vi andra. Han var född in i det syndiga släktet, som behöver rening för sina synder genom ständigt upprepa- de offer, det som hans far Zackarias praktiserade i sin tjänst i templet. Men Jesus var rättfärdig i sig själv. Varför skulle han omvända sig från synd och behöva kläs i syndernas förlåtelse?

Gezeliernas bibelverk nämner fem orsaker till att Jesus behövde döpas:

1. För att invigas till sitt ämbete och uppenbaras som den rätte Messias.

2. För att bekräfta Johannes dop och lära.
3. På samma sätt som han blev omskuren och helgade judarnas omskärelse så ville han låta oss kristna se dopets nytta och nödvändighet.
4. För att helga detta vattnets bad till ingång i Guds rike.
5. Kristus gick in i dopet för att uppfylla all rättfärdighet.

Låt oss begrunda de ord som hördes från den öppnade himlen, när Guds Ande kom i form av en duva över Jesus:

"Han är min älskade Son. I honom har jag min glädje."

De här orden ska något år senare ljuda en gång till, uppe på ett högt berg, där Jesus visade sig i förhårligad gestalt tillsammans med Mose och Elia, Matt 17:5. Orden följs där av en förmaning: *Lyssna till honom!*

De som var med kunde göra en koppling till ett annat tillfälle, som för judarna var mycket viktigt. Det var det tillfället när kung David var på höjden av sin makt och började planera för ett hus åt Herren, templet i Jerusalem. Då sände Gud profeten Natan till honom med ett besked (2 Sam 7:11–14):

Nu förkunnar HERREN för dig att HERREN ska bygga ett hus åt dig. 12 När din tid är slut och du vilar hos dina fäder ska jag efter dig upphöja din avkomling som ska utgå ur ditt liv, och jag ska befästa hans kungadöme. 13 Han ska bygga ett hus åt mitt namn, och jag ska befästa hans kungatron för evigt. 14 Jag ska vara hans far och han ska vara min son.

Salomo övertog kronan medan David ännu levde. Men Herren säger att det är först när han är död som denna avkomling ska komma. Och Salomo blev inte en evig kung, hans rike bestod inte till evig tid, som Natan sedan säger.

Orden "utgå ur ditt liv" brukar vanligen användas om kvinnor som föder barn. Den avkomling som avses är Marias son. Hon var av Davids släkt och därmed kunde Natan säga att denna son ska utgå ur Davids liv. Och sedan

följer orden av Herren: *Jag ska vara hans far och han ska vara min son.*

Just här, när Jesus döps av Johannes, hörs dessa ord från himlen: *Han är min älskade Son. I honom har jag min glädje.*

Det är alldeles tydligt att Gud nu säger att denna profetia går i uppfyllelse. Ni ser nu, säger han till dem som är med, att han som blir döpt av Johannes är den Son som Natan talade om, den som Herren lovade sända. Jesus blir alltså uppenbarad som Guds Son.

I Ps 2:7 heter det:

Jag vill förkunna HERRENS beslut, han sade till mig: "Du är min Son, jag har fött dig i dag."

Nu kungjorde Fadern att Jesus var den utlovade Messias. Han blev smord till sitt ämbete: att gå in som vår ställföreträdare, att bekänna världens synder, att fullständigt lida straffet för hela världens synder för att vi skulle få hans rättfärdighet.

I Huspostillan låter Luther Jesus säga till Döparen: "På detta dop hänger hela världens rättfärdighet. Eftersom hela världens synd vilar på mig [Jesus] och jag bär den, så måste jag, om världen skall bli frälst, göra, vad Gud har befallt syndare att göra, nämligen låta mig döpas av dig."

Jesus var själv utan synd. Men för att uppfylla all rättfärdighet måste han ta på sig världens synd och bära den ända till korset. Det var lagens krav: den kräver helighet. Det fanns bara en helig människa, och han måste göras till synd för att vi andra skulle få del av hans helighet.

Varför döper vi?

Genom att frivilligt gå in i dopet bekräftade Jesus Johannes verksamhet och visade att han var en rätt profet och lärare. Han visade också att dopet är nödvändigt till salighet, så som han undervisar Nikodemus, Joh 3:5f:

Den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike. Det som är fött av köttet är kött, och det som är fött av Anden är ande.

Jesus var inte född av kött, dvs han hade inte fötts med arvsyndens smitta som alla vi andra. Men han tog på sig vår synd och blev räknad till synd. Därför måste han döpas för att rena oss från vår synd. Vi däremot är alla födda syndare. Och syndigt kött kan inte komma in i Guds rike. Därför måste det renas. Och den rening som Gud har bestämt är dopets vatten. När vi tvättats rena i det står himlen öppen. Då har vi den rätta bröllopsdräkten, som du ger att ha på när vi ska komma in i bröllopsalen.

När Jesus döptes samverkade alla tre personerna i gudomen. Fadern talade, Jesus blev döpt och smord till sitt ämbete, och Anden sänkte sig ner som en duva. Det är med anledning av det här som Anden vanligen brukar betecknas med en duva. Duvan betecknas som ett fridsamt djur, och Anden kommer med frid.

På samma sätt samverkar alla tre personerna i vårt dop. Vi döper i Faderns, Sonens och den Helige Andes namn.

Fadern kallar oss vid namn och tar oss till sina barn. Jes 43:1:

Var inte rädd, för jag har återlöst dig, jag har kallat dig vid namn, du är min.

Jesus klär på oss sin rättfärdighet (bröllopsdräkten!), Gal 3:27:

Alla ni som blivit döpta till Kristus har iklätt er Kristus.

Anden föder oss på nytt, Tit 3:4–6:

4 Men när Gud, vår Frälsare, uppenbarade sin godhet och kärlek till oss människor 5 frälste han oss, inte för rättfärdiga gärningar som vi hade gjort utan på grund av sin barmhärtighet. Han frälste oss genom ett bad till ny födelse och förnyelse i den helige Ande, 6 som han rikligt utgöt över oss genom Jesus Kristus, vår Frälsare.

Ett bad till ny födelse och förnyelse i den helige Ande är i klartext ett uttryck för dopet. Den nya födelsen innebär att en ny människa föds, en som inte är köttslig utan andlig. När en människa döps får hon en dubbel natur. Hon blir inte av med sin gamla natur, den köttsliga. Den finns kvar tills kroppen läggs i graven. Men den gamla människan ska inte längre

råda, utan det är den nya människan som ska råda. Den nya människan har en ny vilja, som vill det samma som Gud vill. Hon har en ny inriktning. Hon har vänt om från att ha haft ryggen mot Gud från den kroppsliga födelsen till att ha ansiktet vänt mot Gud, där hon får hämta kraft till ett liv som är sådant som Gud vill att det ska vara.

Så var det också tänkt med dem som döptes av Johannes. När han förmanade, gjorde han det med blicken mot Jesus. Lukas beskriver förmaningarna som Johannes gav i samband med dopet (Luk 3:10–14): dela med er åt den som inget har, var rättvisa och nöjda med den lön som är utmätt. Sådana är trons frukter. Och de får sin kraft av att se på den som skapat tron, inte genom att se på sig själv.

Luther uttrycker så fint dopets frukter i Lilla katekesen:

Vad betyder detta dop i vatten?

Det betyder, att den gamla människan i oss skall dränkas genom daglig ånger och bättring och dödas tillsammans med alla synder och onda begärelser, och att sedan en ny människa dagligen skall uppstå och leva i rättfärdighet och helighet inför Gud för evigt.

Det som en gång skedde när vi blev döpta, det ska ske dagligen på nytt. Vi föddes då till nytt liv och svängde 180°, bort från oss själva och till att stå i Guds ansiktets ljus. Det ska ske varje dag genom förnyelse i den Helige Ande, eller som det också kallas, den dagliga omvändelsen. Till det behöver vi Ordet, och vi behöver nattvarden så ofta den erbjuds. Vi behöver höra honom, som utnämndes till vår profet, präst och kung när han gick till Jordan för att döpas av Johannes, och vi behöver äta och dricka hans kropp och blod för få del av förlåtelsen rent påtagligt.

Eftersom vi fortfarande har vårt onda kött ska vi också gå till Johannes Döparen och höra hans lagförkunnelse, och sedan följa hans fingervisning: *Se, Guds Lamm, som tar bort världens synd!*

Det är hos honom vi ska stanna. Går vi bort från honom har vi ingen nytta av det, utan bara fördömelse. Det är Jesus, Guds Lamm, som ska vara centrum i våra liv. Det är Han

som ger kraften och frimodigheten till vår tjänst bland medmänniskorna. Därför ska vi värdera vårt dop högt, den stund då vi fördes till gemenskapen med den treenige Guden.

Därför får vi jubla med orden i Hedbergs sång (SH 107):

*Lovsjunga må vi nu vår Gud
med glada hjärtans fröjdeljud!
Ty han i dopet har oss skänkt
sin nåd och all vår synd fördränkt.*

*Där tog han oss till sina barn
och löste oss från Satans garn.
Vi pryddes med rättfärdighet
och kallades till salighet.*

*I dopet vi inympades
i Kristus och förenades
för både tid och evighet
med honom, vår rättfärdighet.*

*I dopets bad vi renades
från all vår synd, förvissades
om hel och full förlåtelse,
om evighetsutkorelse.*

Ja, tack, Gud, Fader, Son och Ande, för mitt dop! Och hjälp mig att alltid förbli där. Amen.